



KESKKONNAAMET

Raiko Gustavson  
MTÜ Kaansoo selts  
raiko.gustavson@gmail.com

Teie 04.02.2026

Meie 05.03.2026 nr 7-9/26/2391-2

### **Seisukoht pöördumisele (Kingatu ajalooline jõeületus)**

Austatud Raiko Gustavson

Olete edastanud pöördumise, et saada Keskkonnaameti kooskõlastus/seisukoht Põhja-Pärnumaa valla menetluses oleva uue üldplaneeringu (ÜP) täpsustamiseks seoses Navesti jõe ajaloolise jõeületuskohaga Kaansoo piirkonnas. Soovite meie põhimõttelist kooskõlastust, kas ÜP-s võib põhimõtteliselt ette näha Kingatu kinnistuga<sup>1</sup> seotud kergliiklejate jõeületuse (riipsild) võimaluse Navesti jõel ajaloolise Kingatu - Poriste pukksilla asukohas, tingimusel et tegemist on avaliku kasutusega üksikrajas ja jõeületuse täpne asukoht, lahendus ja ehitamise tingimused täpsustatakse edasistes menetlustes. Lisaks olete esitanud kaardi ajaloolise silla asukohast ja foto sillast.

Silla kavandamine on seotud Soomaa põhjapoolse külastusvärava ideega. Navesti jõe kallastel ja Kaansoo piirkonnas on ajalooliselt olnud jõeületus, vanad talukohad ning vankri- ja taliteed, mida hilisemal ajal on kasutatud ka matkaradadena. Juurdepääsu puudumise tõttu on need ajapikku hääbunud. ÜP-s ajaloolise jõeületuse võimaluse kajastamine looks eeldused Navesti-äärsete matkaradade taaselustamiseks ja Soomaa paremaks sidumiseks Põhja-Pärnumaaga. Matkaraja arendamise alternatiividest olete kirjutanud eraldiseisvalt 1. veebruari e-kirjas.

Silla võimalik asukoht vaskkaldal on Soomaa rahvuspargi<sup>2</sup> Kuresoo sihtkaitsevööndis. See on sihtkaitsevöönd, kus säilitatakse rabade, vanade loodusmetsade, soostuvate ja soo-lehtmetsade, siirdesoo- ja rabametsade, jõgede ja ojade elupaigatüüpe ning kaitsealuste liikide kasvukohti ja elupaiku<sup>3</sup>. Sihtkaitsevööndis on keelatud uute ehitiste püstitamine, välja arvatud rahvuspargi valitseja nõusolekul tee, tehnovõrgu rajatiste või tootmisotstarbeta ehitiste püstitamine rahvuspargis paikneva kinnistu või rahvuspargi tarbeks<sup>4</sup>. Kaitsekorra tulenevalt on silla rajamise lubamist võimalik kaaluda.

Soomaa külastustaristut on täiendavalt planeeritud kehtiva [Soomaa piirkonna teemaplaneeringuga](#). Selle alusel ei ole kavandatud nõ Soomaa põhjavärvat ja matkarada endise vankritee asukohta. Planeering nägi ette, et rahvuspargi olulisemate väärtuste paremaks tutvustamiseks on otstarbekas

<sup>1</sup> Katastritunnus 63801:001:1161

<sup>2</sup> Vabariigi Valitsuse 22.04.2005 määrus nr 85 „Soomaa rahvuspargi kaitse-eeskiri“ (eeskiri).

<sup>3</sup> Eeskiri § 14 lg 1

<sup>4</sup> Eeskiri § 11 lg 1 p 3

ühendada olemasolevad matkateed. Jõgede ületamise lihtsustamiseks kavandati täiendavalt sildu ja muid jõe ületamise võimalusi<sup>5</sup>, mille hulka kõnealune asukoht ei kuulu.

Silla vasakkaldal on inventeeritud liigirikkad niidud lubjavesel mullal (6270), mis on Natura 2000 Soomaa loodusala kaitse eesmärgiks<sup>6</sup>. 2023. aasta täpsustatud andmetel on selle elupaigatüübi pindala Soomaa rahvusparkis 90,5 ha. Elupaigatüübi seisund Soomaal on halb. Inventeeritud niidualad asuvad Navesti jõe kõrgel vasakkaldal, niidud asuvad üksteisest kaugel ja on regulaarsest majandamisest väljas ning võsastuvad. Regulaarselt hooldatakse 5 ha suurust ala. Hinnanguliselt on võimalik Soomaal hooldada 40 ha elupaigatüübile vastavaid niitusid. Elupaigatüübi kaitse-eesmärgiks seatakse optimaalselt võimalik hooldavate niitude pindala<sup>7</sup>.

**Kuna silda soovitakse osalt Soomaa rahvusparki, sh Natura 2000 alale, ei piisa vaid silla asukoha määramisest üldplaneeringusse, vaid täiendama peab ka ÜP keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande Natura hindamise osa. See tähendab, et ÜP koos KSH aruandega peaks tulema Keskkonnaametile uuesti kooskõlastamiseks, misjärel saame anda kavandatu kohta oma siduva seisukoha.** Siinkohal märgime, et Keskkonnaamet on Põhja-Pärnumaa ÜP kooskõlastanud ja seda kolmandal kooskõlastusringil, üldplaneeringut on koostatud ja menetletud juba kuus aastat, mistõttu ei pruugi silla kavandamine ja sellega kaasneva mõju hinnang üldplaneeringu raames olla enam realiseeritav. Taolise ettepanekuga arvestamine ja ÜP materjalide täiendamine muudaks planeeringu menetluse veel ajakulukamaks ning lükkaks edasi vastuvõtmist, rääkimata kehtestamisest.

Silla võimalik asukoht vasakkaldal on Vändra metskond 120 kinnistul<sup>8</sup>. **Käesolevalt puudub antud asjas Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) seisukoht ja nõusolek oma maale silda kavandada. Ilma maaomaniku nõusolekuta ei ole võimalik silda planeerida.** Kuivõrd sild on kirjelduse järgi seotud planeeritava matkarajaga, eeldab ka matkaraja plaan RMK seisukohta. Keskkonnaamet välistab matkaraja rajamise üle raba, kuid endise vankritee kasutuselevõttu me täielikult ei välistaks. Siiski eeldab ka selle arendamine eelnevat täpsemat teavet, mida ja kui palju on vaja matkaraja arenduseks vajalik teha (nt raietegevus raja avamiseks vms), et seeläbi analüüsida mõju Soomaa rahvusparkile ja selle kaitse-eesmärkidele.

**Kokkuvõtvalt oleme seisukohal, et esmalt on vaja antud asjas teise maaomaniku ehk RMK seisukohta. Sellest seisukohast oleneb edasine. Olenemata sellest, milline on RMK seisukoht, on Keskkonnaamet arvamusel, et üldplaneeringu kiirema menetluse huvides on mõistlik silda planeerida detailplaneeringu alusel. See annaks võimaluse planeerida tervikut - põhjavärava juurde kuuluvad ehitised (parkla, matkakeskus, linnuvaatlustorn), sild ja matkarada ning analüüsida nende võimalikku mõju põhjalikumalt.**

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Meeli Kesküla

juhtivspetsialist

looduskasutuse osakond

Teadmiseks: Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus; Riigimetsa Majandamise Keskus

Liis Sinijärv 5306 4783

liis.sinijarv@keskkonnaamet.ee

---

<sup>5</sup> Soomaa piirkonna teemaplaneeringu seletuskiri lk 42-43.

<sup>6</sup> Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“

<sup>7</sup> [Soomaa rahvusparki, Soomaa loodusala ja Soomaa linnuala kaitsekorralduskava](#), lk 86-87.

<sup>8</sup> Katastritunnus 93004:004:0020